

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_CJL_KDL_32

Digitální učební materiál

Sada: Komplexní jazykové a stylistické rozbor pro vyšší gymnázium

Téma: Jazykový rozbor – neumělecký text publicistického stylu

Autor: Mgr. Dagmar Kadlecová

Předmět: Český jazyk

Ročník: 2. ročník VG

Využití: Studijní materiál určený pro procvičení a opakování učiva

Anotace: Materiál slouží k procvičení učiva z oblasti publicistického stylu, morfologie, syntaxe a lexikologie.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kolem Ukrajiny krouží průzkumné letouny, NATO chce přehled

12. března 2014 6:44

Kvůli sledování situace na Ukrajině bude NATO každý den posílat nad oblast speciální průzkumné letouny s výstražným radarovým systémem AWACS. Monitorovací lety mají ubezpečit především Polsko a Rumunsko, které s Ukrajinou bezprostředně sousedí.

K monitorovacím letům budou startovat letouny AWACS z mateřské základny v domovském Geilenkirchenu, ale také z britského Waddingtonu.

Stroje se budou pohybovat výhradně nad územím členských států NATO a především ve vzdušném prostoru [Polska](#) a Rumunska. Podle zástupce velitele flotily AWACS Rene Moerlanda v žádném případě se stroje nedostanou nad Ukrajinu.

"Jsme jednotka, která může být použita ve velmi krátkém časovém horizontu," konstatoval Moerland s tím, že první [let](#) lze očekávat v těchto dnech. Podle některých zatím nepotvrzených zpráv už stroje s charakteristickou kruhovou anténou na hřbetě startovaly k prvnímu letu v úterý.

Monitorovací lety mají zvýšit dohled nad členskými zeměmi, které s Ukrajinou sousedí, a zajistit detailnější přehled o tamější situaci.

Speciální letouny systému AWACS jsou upravená dopravní letadla Boeing 707 vybavená radary a rádiovými stanicemi, které umožňují sledovat cíle ve vzduchu a navádět na ně prostředky protivzdušné obrany, řídit letecké souboje i odposlouchávat nepřátelské spoje.

Vyznačují se kruhovou radarovou anténou na hřbetě. V disku je radarový systém, který umožňuje obsáhnout prostor od zemského povrchu po stratosféru. Radar má dosah přes 300 kilometrů pro nízko letící cíle a ještě větší pro objekty ve větších výškách. Radar může detekovat a identifikovat jakýkoli přátelský nebo nepřátelský letoun. Informace předává letadlům i pozemním střediskům.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V posádkách strojů na německé základně slouží i čeští letci, kteří se zapojili do [operací](#) nad Afghánistánem i Libyí.

Zdroj: http://zpravy.idnes.cz/nato-vyslalo-k-ukrajine-letouny-awacs-dxm-/zpr_nato.aspx?c=A140312_064405_zpr_nato_inc

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkoly k textu:

1. Které tvrzení není pravdivé?
 - a) Monitorovací lety mají zajistit bezpečnost Polsku a Rumunsku.
 - b) Stroje se mohou dostat i nad Ukrajinu.
 - c) Stroje startovaly k prvnímu letu v úterý.
 - d) Speciální letouny mohou odposlouchávat nepřátelské stroje.
2. Shrňte obsah textu.
3. Zařadte text k funkčnímu stylu, určete funkci textu a slohový útvar.
4. Pojednejte o jazykových prostředcích textu.
5. Úkoly z morfologie:
 - a) Určete slovní druh: kvůli, první, které
 - b) Určete jmenné kategorie: zeměmi
 - c) Určete slovesné kategorie: budou pohybovat
 - d) Užijte ale ve funkci částice.
 - e) Stupňujte adjektivum krátký.
 - f) Určete druh zájmen: každý, tím
6. Úkoly ze syntaxe:

Monitorovací lety mají zvýšit dohled nad členskými zeměmi, které s Ukrajinou sousedí, a zajistit detailnější přehled o tamější situaci.

- a) Vypište přísudek 1. věty.
- b) Určete větné členy: nad zeměmi, tamější
- c) Vypište ZSD druhé věty souvětí.
- d) Vytvořte graf souvětí.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. Úkoly z lexikologie:

- a) Vytvořte synonymum: identifikovat
- b) Vytvořte antonymum: zvýšit

8. Úkoly ze slovotvorby:

- a) Jak vznikla slova NATO, AWACS
- b) Proved'te rozbor stavby slova: nepotvrzených

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Řešení

1. B

2. NATO bude sledovat situaci na Ukrajině pomocí průzkumných letounů nad územím Polska a Rumunska. Stroje budou startovat z Německa a Británie. První let lze očekávat každým dnem. V posádkách slouží i čeští letci.

3. publicistický styl, informační funkce, zpráva

4. spisovný jazyk, neutrální jaz. prost., jednodušší větná stavba

5. a) kvůli předložka, první číslovka, které zájmeno

b) zeměmi r. žen., č. mn., p. 7., vzor růže

c) 3. os., č. mn., zp. ozn., č. budoucí, vid nedok., r. činný

d) Ale to je náhoda!

e) kratší-nejkratší

f) každý neurčité, tím ukazovací

6. a) mají zvýšit

b) nad zeměmi PKN, tamější PKS

c) které soutěží

d) 1. VH 2. VH

2. VV

7. a) rozpoznat

b) snížit

8. a) iniciálová zkratka

b) ne-, po- předpony, tvrz kořen, en přípona, ých koncovka